

Struktura in opis preizkusa znanja za NPZ v 9. razredu

1 Predmet: ZGODOVINA

2 Podlaga za preizkus

Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina (Elektronski vir)/predmetna komisija
Vojko Kunaver ... (et al.). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

Učni načrt. Osnovna šola z italijanskim učnim jezikom. Zgodovina (Elektronski vir)/predmetna komisija
Vojko Kunaver ... (et al.); prilagoditve za osnovne šole z italijanskim učnim jezikom Massimo Medeot.
Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod RS za šolstvo, 2011.

Učni načrt. Dvojezična osnovna šola. Zgodovina (Elektronski vir)/predmetna komisija Vojko Kunaver ... (et al.);
prilagoditve za dvojezične osnovne šole Magdalena Bohnec. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod
RS za šolstvo, 2011.

3 Shema preizkusa

Opis	Predvideni čas	Delež v skupnem številu točk
S preizkusom se preverja znanje in razumevanje zgodovinskih dogodkov in pojavov ter analiza, sinteza, interpretacija in vrednotenje zgodovinskih virov, dogodkov in pojavov; preizkusi za učence dvojezičnih šol in osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom so vsebinsko prilagojeni.	60 minut	100 %

4 Tipi nalog in vrednotenje

Število nalog	Tipi nalog	Skupno število točk	Vrednotenje
do 20	naloge zaprtega tipa (alternativna izbira; izbirni tip z enim ali več praviimi odgovori; dopolnjevanje z naborom ali brez nabora; povezovanje, urejanje in razvrščanje; kratki zaprti odgovori) in naloge polodprtega tipa (kratki polodprti odgovori) ¹	50	Naloge so ovrednotene v skladu s točkovnikom.

5 Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Delež v preizkusu
I. znanje in poznavanje	30 %
II. razumevanje in uporaba	40 %
III. analiza, sinteza, vrednotenje	30 %

¹ Tipi nalog, povzeti po E-banki nalog RIC (elektronski vir).

6 Opis preizkusa

S preizkusom znanja preverjamo obvezne teme učnega načrta (vsebine, cilje in standarde znanja), in sicer znanje obče in narodne zgodovine (oziroma zgodovine slovenskega etničnega prostora za starejša obdobja) praviloma v razmerju 50 : 50 odstotkov. Učni cilji in standardi po posameznih razredih so zastopani v rahlo korist sodobne zgodovine (9. razred), ki obsega 36 odstotkov učnih ciljev in standardov znanja v preizkusu znanja, 8. in 7. razred z uvodom v zgodovino pa zajemata po 32 odstotkov učnih ciljev in standardov znanja.

Na prvi taksonomski stopnji preverjamo znanje in poznavanje zgodovinskih dogodkov, pojavov, dejstev, pojmov, procesov in zgodovinsko terminologijo. Druga stopnja vključuje izkazovanje razumevanja kronološkega zaporedja, vzrokov in posledic ter uporabo znanja v novih situacijah oz. na konkretnih primerih ob zgodovinskih virih. Tretja taksonomska stopnja pa vključuje naloge, pri katerih se zahteva analiza elementov in odnosov ter sinteza, argumentacija, interpretacija, večperspektivnost in vrednotenje zgodovinskih virov, dogodkov in pojavov ter prepoznavanje kontinuitete in diskontinuitete v zgodovinskih procesih.

Večina nalog je vezana na iztočnice v obliki besedil, zemljevidov, slik, skic, karikatur, grafov in preglednic. Iztočnice so črno-bele ali barvne in so tako v preizkusu kot tudi v priloženi barvni prilogi.

V preizkusih znanja za učence osnovnih šol z italijanskim učnim jezikom so vsebinske prilagoditve. Izhajajo iz učnega načrta, ki vključuje specifične vsebine, cilje in standarde znanja v zvezi s poznavanjem italijanske zgodovine kot tudi zgodovine matičnega naroda. V tem okviru se ob preverjanju obče in slovenske zgodovine preverja tudi znanje italijanske in regionalne zgodovine, to je zgodovine Istre, praviloma v razmerju 50 odstotkov obče, 25 odstotkov slovenske in 25 odstotkov italijanske zgodovine in regionalne zgodovine Istre.

Vsebinske prilagoditve so tudi v preizkusih za učence dvojezičnih osnovnih šol. Zamenjane so naloge iz slovenske narodne zgodovine, pri katerih ni mogoče oziroma je zelo težko najti ustrezen prevod besedila ali kakega drugega zgodovinskega vira v madžarski jezik. Zamenjane so tudi naloge oziroma teme, ki zaradi dodatnih vsebin iz madžarske zgodovine pri pouku niso bile podrobneje obravnavane.

Tipi nalog, število točk in deleži taksonomskih stopenj ostanejo v preizkusih za dvojezične šole in šole z italijanskim učnim jezikom enaki kot pri običajnih, neprilagojenih preizkusih.

IZLOČENE VSEBINE

S preizkusom znanja se ne bodo preverjale naslednje vsebine in z njimi povezani cilji ter standardi znanja učnega načrta 9. razreda:

- *Blokovsko razdeljen svet,*
- *Dekolonizacija tretjega sveta,*
- *Povezovanje Evrope in sveta,*
- *Gospodarsko povezovanje zahodnega sveta po drugi svetovni vojni,*
- *Socialistični gospodarski model in njegov zlom,*
- *Globalizacija in gospodarsko povezovanje na prehodu iz 20. v 21. stoletje,*
- *V Jugoslaviji prevzame oblast Komunistična partija,*
- *Življenje Slovencev v socialistični Jugoslaviji.*

Navedene izločene vsebine se prav tako ne bodo preverjale s preizkusom znanja za učence dvojezičnih šol in šol z italijanskim učnim jezikom.

7 Pripomočki

Učenec oz. učenka prinese s seboj modro ali črno nalivno pero oz. moder ali črn kemični svinčnik.